

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 12885
Tarih : 24.07.2025

31634

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, *Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum* tarafından Anayasa'nın 98'inci TBMM İktüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılması konusunda gereğini arz ederim.

Salihe AYDENİZ

Mardin Milletvekili

TBMM İdare Amiri

Mardin ili Artuklu ilçesi ile Nusaybin ilçesi kırsalı arasında uzanan Zinnar Bağları, tarihi, kültürel ve ekolojik değerleri bakımından önemli bir alan niteliği taşımaktadır. Bölgede Doğu Roma İmparatorluğu'na kadar uzanan bir bağcılık geleneği mevcut olup, Mezrone üzümü başta olmak üzere üzüm, fıstık, bittım, palamut, sumak ve incir gibi ürünlerin yetiştirildiği geniş tarım arazileri bulunmaktadır. Ayrıca bölge; çok sayıda endemik bitki türünü barındırmakta ve çeşitli hayvan türleri için doğal yaşam alanı teşkil etmektedir.

Zinnar Bağları içinde tarihi çeşmeler, sarnıçlar, kaya mezarları, doğal mağaralar ve tescilli yapılar yer almaktadır. Bunlar arasında İzzetpaşa Karakolu ve "Çilbîr/Kırkkuşu" olarak bilinen, dünyanın en eski ve en büyük şarap işleme merkezlerinden biri olduğu ifade edilen yapılar da bulunmaktadır.

Söz konusu alanın, kültürel ve doğal miras değerlerine rağmen son yıllarda çeşitli yapılaşmalar nedeniyle tahrip olduğu yönünde bilgiler kamuoyuna yansımıştır. Özellikle "ekoturizm" adı altında bölgede kaçak ve ruhsatsız olduğu iddia edilen villa,

site ve bungalov tarzı yapıların inşa edildiği belirtilmektedir. Ayrıca aynı bölgede yeni bir cezaevi inşası için de idari onayların verildiği kamuoyuna yansımıştır.

Zinnar Bağları'nın mevcut hukuki koruma statüsü, yapılaşma izinleri, ruhsat süreçleri ve kültürel varlıkların korunmasına ilişkin denetimlerin ne şekilde yürütüldüğü, hem ekolojik dengenin hem de kültürel mirasın korunması açısından önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. Zinnar Bağları bölgesinde son beş yıl içinde Bakanlığınızca verilen yapılaşma ve inşaat izinlerinin sayısı nedir?
2. Bölgede "ekoturizm" veya "eko-yerleşim" kapsamında izin verilen projelerin sayısı, kapsamı ve ilgili ruhsat durumları nedir?
3. Söz konusu alanda kaçak veya ruhsatsız olduğu iddia edilen villa, site ve bungalov tarzı yapıların sayısı kaçtır? Bu yapılarla ilgili herhangi bir denetim gerçekleştirilmiş midir?
4. Zinnar Bağları'nda tespit edilen ruhsatsız veya izinsiz yapılaşmaları gerçekleştiren kişi, şirket ya da kurumların kimlik bilgileri ve yasal statüleri nedir? Bu kişi veya kuruluşlar hakkında herhangi bir idari ya da hukuki işlem başlatılmış mıdır?
5. Ruhsatsız yapıların tespiti hâlinde uygulanan yasal süreçler işletilmiş midir? Bu kapsamda alınan yıkım, durdurma veya para cezası kararlarının sayısı nedir?
6. Bölgede tescilli yapılar ile ilgili yürütülen koruma çalışmaları nelerdir?
7. Zinnar Bağları'nda bulunan tarım alanları ve endemik bitki örtüsü dikkate alındığında, yapılan yapılaşmaların flora-fauna dengesi üzerindeki etkilerine dair Bakanlığınızca yapılmış herhangi bir çevresel etki değerlendirmesi (ÇED) çalışması mevcut mudur?
8. Bölgede yapılması planlanan cezaevi inşaatı için Bakanlığınıza sunulan çevresel değerlendirme süreçleri nelerdir?
9. Son iki yıl içinde Bakanlığınıza Zinnar Bağları'na ilişkin ulaşan şikâyet, dilekçe veya ihbar sayısı kaçtır? Bunların içerikleri ve işlem sonuçları nedir?
10. Mevcut durum itibarıyla Zinnar Bağları'nda doğal ve kültürel mirasın korunmasına yönelik Bakanlığınızca yeni bir koruma planı veya düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?